

Enheten för Europeiska unionen

Kommenterad dagordning för rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser
den 26-27 maj 2008

ALLMÄNNA RÅDET, 26-27 maj 2008

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Godkännande av A-punkterna

3. Resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet.

Dagordningspunkten är en standardpunkt för anmälan av beslut m.m. från Europaparlamentets sessioner. Punkten avser sammanträdesperioderna 21-24 april och 7-8 maj 2008. Rapport har i särskild ordning delgivits EUN från Statsrådsberedningen.

4. Förberedande av Europeiska Rådet 19-20 juni, 2008

Preliminär annoterad agenda cirkuleras. Ingen diskussion förutses.

RÅDET FÖR YTTRE FÖRBINDELSER, 26-27 maj 2008

(Utrikesminister Bildts dagordningspunkter + Handelsminister Björlings dagordningspunkt)

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Västra Balkan.

Diskussions- och beslutspunkt.

Ordförandeskapet har aviserat att Västra Balkan kommer behandlas dels som diskussionspunkt, dels i slutsatstexter. En diskussion kommer sannolikt äga rum i plenum om läget i Serbien efter valutgången i parlamentsvalet 11 maj. Lunchdiskussionen väntas framför allt fokusera på Kosovo och utvecklingen av det internationella samfundets samarbete. Slutsatstexter kommer troligtvis antas om valen i Serbien (11/5) och Makedonien (1/6).

Det serbiska valet gav inget entydigt svar på vilken regering som kan bildas. Koalitionsförhandlingar tar nu vid och det är sannolikt att regeringsbildning kommer ske först i höst. Regeringen kommer understryka vikten av att, oavsett regering, dialogen hålls öppen och att Serbien fortsätter sitt reformarbete och därmed EU-integration.

I Kosovofrågan kommer regeringen att understryka vikten av bibehållen EU-enighet och en gemensam politik för hur EU och internationella samfundet ska agera i Kosovo framöver.

När det gäller Makedonien är det viktigt att valkampanjen sker i god anda och att valet genomförs i enlighet med internationell standard.

Gällande Bosnien och Hercegovina (BiH) är det sannolikt att inget undertecknande kommer kunna ske vid detta GAERC av Stabiliserings- och associeringsavtalet (SAA) då översättningarna inte beräknas bli klara förrän den 9 juni. Eventuellt kan frågan om tidigareläggning av tillämpningen av interimsavtalet komma upp istället, något regeringen stödjer för att kompensera BiH för fördröjningen av de tekniska förberedelserna av undertecknandet av SAA.

3. Afghanistan.

Antagande av rådslutsatser och EU policypapper

Som uppföljning till utrikesministrarnas diskussion i samband med Europeiska rådet i mars 2008 väntas GAERC anta ett policypapper som bl. a skall vara en bas för en gemensam hållning inom EU vid den internationella stödkonferensen om Afghanistan i Paris den 12 juni 2008. Policypaperet har delvis initierats av Sverige. GAERC väntas samtidigt anta rådslutsatser om Afghanistan. Beredningen av dessa har ännu ej inletts.

Policypaperet är under beredning. Utkastet ser från svenskt perspektiv mycket bra ut. Förslaget är operativt inriktat och fokuserar på saker som EU faktiskt kan åstadkomma med tillgängliga verktyg. Tyngdpunkten ligger på politiska och utvecklingspolitiska frågor. Ett genomgående tema är vikten av att ge den afghanska staten mer ägandeskap för utvecklingen samtidigt som det internationella samfundet tydligare utkräver ansvar för t ex korruption, övergrepp och brister i den politiska styrningen. EU föreslås också verka för en afghanskledd försoningsprocess med motståndsgrepp som är öppna för det. EU identifierar behovet av extra stöd till valen 2009/2010. Särskilt fokus läggs vid tillgänglighet och standard inom rättsväsendet. I detta syfte behöver EUPOL stärkas betydligt (*significantly*) samtidigt som kvalitén bevaras och organisationen utvecklas. Narkotikafrågorna lyfts fram.

Sverige har fått gehör bl. a för ett lyftande av MR- och genderfrågorna samt vikten av att i högre utsträckning utnyttja multilaterala finansieringskanaler till stöd för det afghanska statsbygget. Vi har vidare bidragit till en tydlig förklaring om EU:s beredvillighet att låta sig ledas och samordnas av FN.

Regeringen driver att EU mer aktivt skall bidra till det internationella samfundets insatser i Afghanistan. Inom flera av de viktigaste problemområdena har EU en kompetens som borde kunna utnyttjas bättre och mer samordnat med andra aktörer.

4. Afrika.

a) Somalia

Diskussions- och beslutspunkt.

Rådslutsatser kommer att antas. Diskussionen väntas fokusera dels på den politiska processen och resultatet av samtalen mellan TFG (Transitional Federal Government) och oppositionsalliansen ARS (Alliance for the Reliberalisation of Somalia) i Djibouti, samt dels på säkerhetsläget och diskussionerna om säkerhetsrådets behandling av Somalia och den svåra humanitära situationen. FN:s säkerhetsråd antog den 15 maj resolution 1814 vilken signalerar en vilja att överväga ett FN-övertagande av AU:s fredsbevarande

insats AMISOM vid lämplig tidpunkt och när de politiska förutsättningarna samt säkerhetssituationen tillåter.

b) Zimbabwe

Antagande av rådsslutsatser.

Rådsslutsatserna ska ses i ljuset av den fortsatt krisartade politiska, ekonomiska, humanitära och sociala situationen i Zimbabwe och den oroande utveckling som skett efter valet den 29 mars och inför den kommande andra omgången i presidentvalet.

Regeringen välkomnar rådsslutsatser om Zimbabwe. Regeringen ser fortsatt mycket allvarligt på situationen i landet. Våldet och trakasserierna har ökat i omfattning vilket är oacceptabelt. Länderna i regionen, samarbetsorganisationen SADC och den Afrikanska Unionen bör öka sina ansträngningar att åstadkomma en lösning på krisen i Zimbabwe. Valprocessen har redan förlorat i trovärdighet och den andra presidentvalomgången den 27 juni måste genomföras under omständigheter som möjliggör ett fritt och rättvist val. Det zimbabwiska folkets demokratiska rättigheter måste respekteras. Regeringen anser att det skyndsamt finns behov av internationella oberoende valobservatörer.

5. MEPP.

Diskussions- och beslutspunkt.

Rådet kommer att diskutera den senaste utvecklingen i Mellanöstern och anta rådsslutsatser. I fokus står behovet av omedelbara förbättringar på marken för att Annapolisprocessen ska ge konkreta och hållbara resultat. Det gäller särskilt rörelsefriheten för palestinierna och ett slut på raketattackerna mot Israel. Rådet kommer sannolikt även att ta upp den svåra situationen i Gaza och behovet av humanitärt tillträde.

Vidare förväntas rådet diskutera fortsatt EU-engagemang till stöd för palestinskt statsbyggande, med sikte på konferensen i Berlin den 24 juni till stöd för civil säkerhet och rule of law på de palestinska områdena. Det gäller också uppföljning av den internationella investeringskonferensen i Betlehem den 21-23 maj, där handelsminister Ewa Björling leder den svenska delegationen. För Sverige, som en av de största givarna, är det ökade EU-engagemanget för statsbyggande angeläget.

6. WTO/DDA.

Diskussionspunkt

I WTO-förhandlingarna har det under de senaste månaderna vuxit fram en vilja att kraftsamla för att avsluta rundan under 2008. Strategin för hur detta skall kunna ske är att försöka få till stånd ett genombrott i förhandlingarna under våren/sommaren 2008. Ett sådant genombrott skulle främst beröra de två mest komplicerade förhandlingsområdena i rundan, dvs jordbruk och industrivaror. Om ett genombrott sker är tanken att det ska vara möjligt att slutföra förhandlingarna på övriga områden under resten av 2008. Ett slutuppgörelse skulle då kunna antas vid ett ministermöte i slutet av året.

Bedömningen i dagsläget är att det verkar som att ett miniministermöte (sannolikt med ett trettiotal länder) blir av i Genève under juni månad, dock oklart exakt när. Detta är positivt eftersom det innebär att WTO-medlemmarna anser att det finns en reell möjlighet att nå ett genombrott.

Ordförandena i förhandlingsgrupperna för jordbruk och industrivaror presenterade utkast till en uppgörelse sommaren 2007. Dessa har diskuterats intensivt sedan dess och även reviderats. Inför ett sannolikt miniministtermöte i juni kommer dessa papper att revideras ytterligare en gång, och dessa revideringar kommer att bli basen för slutförhandlingar. Ambitionen är att de reviderade papperen ska presenteras i början av vecka 21. Om detta sker kommer fokus för diskussionerna på GAERC att vara dessa papper. Utan reviderade papper är det mindre meningsfullt att ha en diskussion på ministernivå, vilket är anledningen till att punkten är rubricerad som eventuell.

7. Irak.

Diskussions- och beslutspunkt.

Diskussionen kommer att fokusera på EU:s budskap vid *the Iraq Compact Annual Review Conference* som anordnas i Stockholm den 29 maj. *The International Compact with Iraq* är ett åtagande från Irak att under fem år genomföra reformer i utbyte mot internationellt stöd och lanserades i maj 2007 i Sharm el-Sheikh.

Slutsatser ska antas och förväntas välkomna såväl premiärminister Al-Malikis besök i Bryssel, Grannlandskonferensen i Kuwait, det svenska värdskapet för *the Iraq Compact Annual Review Conference* samt de initiativ som den irakiska regeringen har tagit för nationell försoning. Vidare kommer den irakiska regeringen sannolikt att uppmanas anta erforderlig lagstiftning inom oljeområdet och för genomförandet av lokalval. Regeringen anser att rådet bör uttrycka sin oro över den humanitära situationen och understryka den irakiska regeringens samt det internationella samfundets ansvar för att möta nödvändiga behov. Vidare anser regeringen att det är viktigt att rådet betonar sitt engagemang för de mänskliga rättigheterna och den irakiska regeringens ansvar för att skydda och främja alla irakiernas mänskliga rättigheter, med särskilt fokus på kvinnors situation och minoriteter.

Regeringen ser *the Iraq Compact Annual Review Conference* i Stockholm som ett tillfälle att manifesteras det europeiska engagemanget för Irak. Regeringen betonar därför vikten av att ett framåtblickande EU-budskap som anger konkreta områden där EU avser fördjupa sitt samarbete med Irak avges vid konferensen.

8. Georgien.

Diskussions- och beslutspunkt.

Rådet kommer att genomföra en diskussion om Georgien. Diskussionen väntas behandla den senaste händelseutvecklingen; EU:s engagemang visavi konfliktregionerna; EU-Georgien relationen inom ramen för den Europeiska grannskapspolitiken samt parlamentsvalet den 21 maj. Slutsatser väntas antas som återspeglar detta.

Regeringen välkomnar en bred diskussion samt slutsatser om Georgien i ljuset av den senaste händelseutvecklingen och förestående parlamentsval.

Det ryska agerandet visavi utbrytarrepublikerna, inklusive president Putins order om att inleda formellt samarbete med utbrytarförvaltningarna, är djupt oroande. Regeringen vill se ett ökat EU-engagemang i Georgien som kan främja en lösning av konflikterna samt utveckla EU-Georgien relationen inom ramen för den Europeiska grannskapspolitiken. Det är av stor vikt att parlamentsvalet genomförs i enlighet med internationella normer och standards.

9. ESFP

(Gemensam session för utrikes- och försvarsministrarna)

a) Utkast till rådsslutsatser

Diskussions- och besluts punkt

Under denna dagordningspunkt, som kommer att behandlas under den gemensamma sessionen mellan utrikes- och försvarsministrar, förväntas rådet anta ett samlat dokument med slutsatser om diverse aktuella frågor relaterade till den europeiska säkerhets- och försvarspolitik (ESFP). Slutsatserna förutses välkomna arbetet som har gjorts för att utveckla ESFP under det senaste halvåret och bekräfta unionens fortsatta engagemang för de pågående och planerade ESFP-insatserna. Slutsatserna behandlar såväl civila som militära aspekter av samarbetet. Utöver aktuella insatser behandlas bl.a. frågor rörande förmågeutveckling och samarbete med andra organisationer.

En del av innehållet i slutsatserna relaterar till de punkter som behandlas under försvarsministrarnas session samt under utrikes- och försvarsministrarnas gemensamma session. För närmare information om detta, se kommentar under respektive dagordningspunkt.

Trots att frågan är en B-punkt förväntas i praktiken ingen diskussion vid GAERC.

Regeringen välkomnar slutsatserna och vill särskilt betona vikten av förstärkt civil-militärt samarbete. Såväl civila som militära förmågor behöver utvecklas med sikte på framtida behov. Vidare är nära samordning mellan krishanteringsinstrument och långsiktigt utvecklingssamarbete av allt större betydelse. Regeringen vill också understryka vikten av att utveckla och förbättra samarbetet med andra aktörer, som FN, NATO och Afrikanska Unionen.

b) Afghanistan

Ordf har aviserat diskussion om Afghanistan under den gemensamma sessionen för utrikes- och försvarsministrar men inte angivit inriktning. I avvaktan på ytterligare information förmodar vi att rådet under denna punkt behandlar det tyska förslaget att fördubbla numerären i EU:s polisinsats i Afghanistan, EUPOL. Regeringen anser att en ökning av numerären vore ett bra sätt att öka insatsens effekt och ge större tyngd åt EUPOL bland de internationella aktörerna på polisområdet. Innan EUPOL ev utökas är det mycket viktigt att insatsens administrativa kapacitet stärks och effektiviseras.

c) Barn i väpnade konflikter

Ordf har aviserat att barn i väpnad konflikt kommer att diskuteras. Inga närmare uppgifter har givits, men det mest troliga är att diskussionen kommer att röra den avstämningslista (checklist) EU har för att integrera skydd av barn i väpnad konflikt i ESFP-missioner och -insatser.

För att följa upp avstämningslistan har frågor om genomförandet av densamma skickats ut till medlemsstater, rådssekretariatet, KOM, ESFP-missioner och EUSR. Resultatet av översynen blev positivt – de flesta kände till listan och barn i väpnad konflikt ingick oftast som en del i missionens MR-perspektiv. Trots detta menade MS att det fanns ett behov av att uppdatera och förstärka delar av avstämningslistan, vilket också gjorts. Den reviderade listan innebär förbättrad återrapporering och förbättrad information om barn i väpnad konflikt.

Regeringen välkomnar den reviderade avstämningslistan. Barn i väpnad konflikt är en prioriterad fråga för Sverige och det är av yttersta vikt att hänsyn tas till barns rättigheter och skydd i såväl planeringsstadiet som under genomförandet av ESFP-missioner och operationer. I EUFOR Tchad tas särskild hänsyn till barn i väpnad konflikt och i EUPOL Kongo finns en speciell rådgivare för barnfrågor framförallt för att möta de problem som finns med barnsoldater.

10. (ev) ENP.

Eventuell diskussionspunkt.

Efter förslag från Polen, med stöd av Sverige, väntas Rådet diskutera den Europeiska grannskapspolitiken (ENP). Diskussionen väntas behandla Kommissionens senaste meddelande samt en förstärkt östdimension av ENP.

Regeringen välkomnar en diskussion om ENP i ljuset av Kommissionens senaste meddelande samt om en förstärkt östdimension av ENP. Meddelandet presenterades den 3 april och innehåller ett övergripande meddelande om reformläget i partnerländerna, ett dokument om det övergripande reformläget uppdelat på olika sektorer samt individuella framstegsrapporter för de 12 partnerländer som har en handlingsplan.

Sverige är en tillskyndare av ENP och vill se att detta instrument stärks, särskilt vad gäller fördjupat samarbete inom handel, migration/personers rörlighet och finansiellt samarbete. Sverige välkomnar att denna form av meddelande med individuella framstegsrapporter nu blir en årlig företeelse. Sverige vill i dessa meddelanden se en utökad horisontell diskussion med landvisa jämförelser.

Regeringen välkomnar en diskussion om hur ENP:s östdimension kunde stärkas. EU måste ha en attraktiv politik gentemot de östra grannarna som kombinerar hårda krav på reformer med europeisk integration. Europeiska grannskapspolitiken (ENP) är viktig men måste också vidareutvecklas.

11. (ev) Libanon

Eventuell diskussionspunkt

Rådet kommer eventuellt att diskutera situationen i Libanon mot bakgrund av händelseutvecklingen i landet under de senaste veckorna. Den sedan länge låsta politiska situationen urartade i strider mellan de olika parterna, och styrkor från oppositionen under ledning av Hizbollah tog kontrollen över Beirut. Striderna har för närvarande avtagit efter att regeringen backat från vissa krav och arabförbundet skickat en medlingsdelegation. Läget är dock fortsatt spänt. Rådet väntas uttrycka sitt stöd åt regeringen Siniora och uppmana parterna att komma överens så att parlamentet kan välja en president.

I ANSLUTNING TILL MÖTET

- EU-EEA-rådet

EES-rådet (Europeiska ekonomiska samarbetsområdet omfattar EU samt Island, Liechtenstein och Norge) möts två gånger årligen och vårens möte äger rum 27 maj. Norge kommer att företrädas på statssekreterarnivå medan Island och Liechtenstein företräds på utrikesministernivå. Från EUs sida deltar ordförandeskapet, Kommissionen och intresserade medlemsländer.

Mötet föregås av en politisk dialog (Kosovo, Mellanöstern, Afghanistan), där deltagande medlemsländer begränsas till ordförande- och blivande ordförandestaten. Vid möte med EES-rådet står funktionen av EES alltid på dagordningen och därtill är denna gång ämnet maritim politik föremål för diskussion. Utan diskussion noteras resolutionen från EES gemensamma parlamentariska kommitté om tillämpningen av ESS-avtalet. Slutsatser förväntas antas av rådet som välkomnar utvecklingen inom EES.

- EU-Gulfsamarbetsrådet

EU-Gulfsamarbetsrådet möts en gång om året på utrikesministernivå inom ramen för samarbetsavtalet mellan EU och Golfstaternas råd. Enligt den redan fastställda dagordningen kommer parterna att diskutera frågor såsom de pågående frihandelsförhandlingarna, utvecklingen inom EU och i GCC, regionala politiska frågor som Mellanösternkonflikten, Irak och Iran samt globala frågor som mänskliga rättigheter, dialog mellan kulturer och kampen mot terrorismen. En gemensam kommuniké kommer att antas. Regeringen, som företräds av utrikesminister Carl Bildt, välkomnar denna dialog med Gulfländerna som spelar en allt viktigare roll inom områden som ekonomi, regional säkerhet och energi-/klimatfrågor. I ljuset av den stundande Irakkonferensen kommer utrikesministern att göra ett inlägg om situationen i Irak.

- Associeringsråd med Turkiet

I anslutning till GAERC kommer ett s k associeringsråd med Turkiet att hållas. Syftet är att följa upp utvecklingen i Turkiet på en rad områden som har betydelse för landets förberedelser för medlemskap i EU.

I den gemensamma EU-position som har utarbetats inför rådets möte konstaterar EU att framsteg gjorts i anslutningsförhandlingarna. Samtidigt uppmanas Turkiet att genomföra ytterligare reformer inom en rad angelägna områden främst relaterade till det politiska Köpenhamnskriteriet, däribland yttrandefrihet, minoritetsrättigheter, religionsfrihet, rättssystemet, civil kontroll av militären, samt kampen mot korruption. EU understryker vikten av att Turkiet säkerställer ett starkt och konsekvent fokus på landets reformprocess, vilket är nödvändigt för landets fortsatta EU-integration. Turkiet uppmanas också att normalisera relationerna med Republiken Cypern.

- Trojkamöte med Moldavien

I samband med GAERC äger den 27 maj äger ett samarbetsråd rum mellan EU och Moldavien. EU företräds av trojkan. I den moldaviska delegationen som leds av premiärministern Zinaida Greceanii ingår flera ministrar, däribland utrikesministern Andrei Stratan. Mötet kommer att avhandla bl.a. Moldaviens EU-integrationsprocess och Transnistrienkonflikten. Vid mötet kommer EU att bekräfta sin avsikt att, mot bakgrund av Kommissionens positiva rapport om framsteg vad gäller genomförandet av Moldaviens ENP-handlingsplan (ENP, European Neighbourhood Policy), inleda reflektioner om ett nytt avtal med Moldavien som går utöver det nuvarande partnerskaps- och samarbetsavtalet.

- Trojkamöte med Kap Verde

I marginalen till GAERC kommer ordförandeskapet ett trojkamöte med Kap Verde, ett land som försöker närma sig EU, att behandlas. Det portugisiska EU-ordförandeskapet sjösatte i december 2007 ett speciellt partnerskap med portugisiskspråkiga Kap Verde. Partnerskapet är förhållandevis djuplodande och inkluderar politiskt samarbete, samarbete inom migration, säkerhet, hållbar utveckling, fattigdomslindring, handelsliberalisering och fri rörlighet för varor, människor och kapital, och samarbete avseende information, utbildning, forskning och kultur. En särskild kommission skall

övervaka partnerskapet och en handlingsplan har utarbetats. Trojkamötet är ett led i det speciella partnerskapet.